

ชุดวิชา 30208
การบัญชีการเงินและการบัญชีเพื่อการจัดการ
หน่วยที่ 4
กระบวนการทางการบัญชี 2

ตอนที่ 4.1 การปรับปรุงบัญชี

เรื่อง 4.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปรับปรุงบัญชี

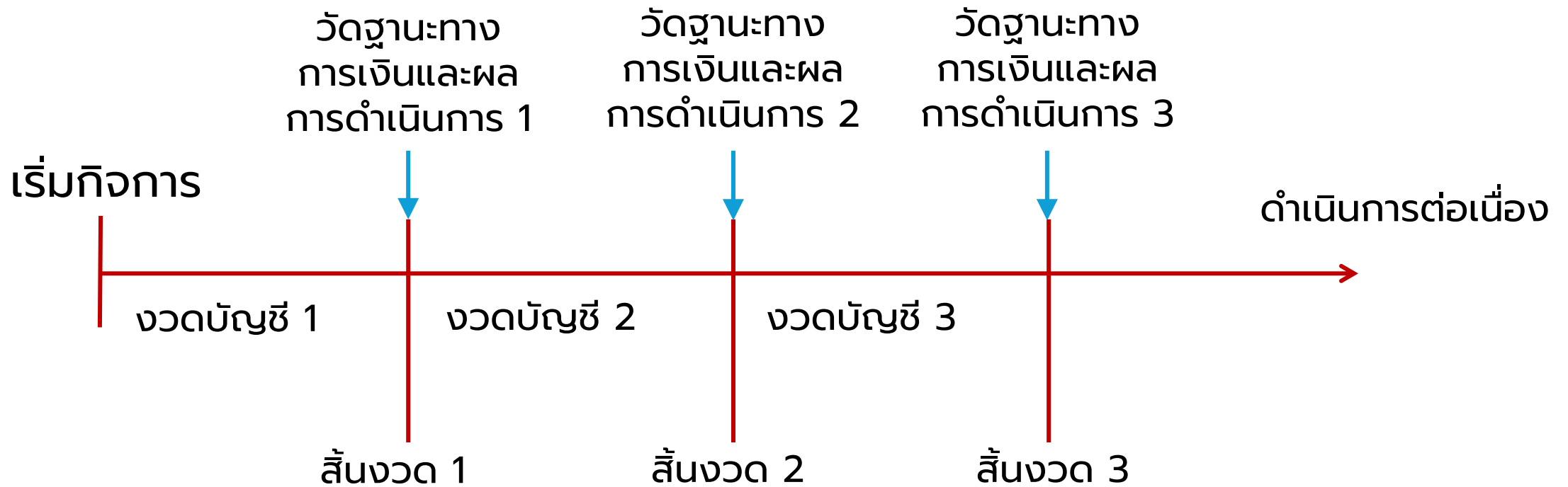
การปรับปรุงรายการ หมายถึง การบันทึกรายการปรับปรุงบัญชี รายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ และหนี้สิน ณ วันสิ้นงวดเพื่อให้บัญชีเหล่านั้น แสดงยอดคงเหลือที่ถูกต้อง

เพื่อให้งบการเงินที่จัดทำแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการถูกต้องตามที่ควรและเป็นไปตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

สาเหตุของการปรับปรุงรายการ

ข้อสมมติในการจัดทำงบการเงิน “เรื่องการดำเนินงานต่อเนื่อง (Going Concern) ซึ่งเจ้าของกิจการมีความประสงค์จะดำเนินธุรกิจโดยไม่ได้ คาดหวังหรือตั้งใจว่าจะเลิกกิจการในไม่ช้า ทำให้เจ้าของกิจการไม่สามารถ ทราบว่าฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ณ ขณะหนึ่งๆ เป็นเท่าไร

การดำเนินงานต่อเนื่องและงวดบัญชี

ขั้นตอนการปรับปรุงบัญชี

1

งบทดลองก่อน
ปรับปรุงบัญชี

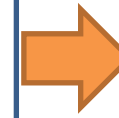

บันทึกรายการในสมุด
รายวันทั่วไป

2

ผ่านรายการไปยัง
บัญชีแยกประเภท

งบทดลองหลัง
ปรับปรุงบัญชี

- ต้องวิเคราะห์รายการว่ามีผลกระทบต่อสมการบัญชีอย่างไร เพื่อประโยชน์การบันทึกบัญชีทางด้านเดบิตและเครดิต

- จะต้องอ้างอิงหน้าบัญชีและบัญชีที่อยู่ตรงกันข้ามกับบัญชีที่กำลังผ่านรายการ

ประเภทของการปรับปรุงบัญชี

เรื่อง 4.1.2 การปรับปรุงรายได้ค้างรับและรายได้รับล่วงหน้า

การปรับปรุงรายได้ค้างรับ

รายได้ค้างรับ (Accrued Revenues) – สิทธิในรายได้ของกิจการที่เกิดขึ้นแล้วในงวดปัจจุบัน แต่กิจการยังไม่ได้รับเงินจากสิทธิดังกล่าว ณ วันสิ้นงวด ซึ่งกิจการจะได้รับเงินจากสิทธินั้นในงวดบัญชีถัดไป หรือวันครบกำหนดของการได้รับเงินตามสิทธิจะเกิดขึ้นในงวดบัญชีถัดไป

การปรับปรุงรายได้ล่วงหน้า

รายได้ล่วงหน้า (Deferred Revenues) – รายได้ที่กิจการได้รับเงินมาแล้ว แต่กิจการยังไม่ได้ให้บริการแก่ผู้รับบริการ หรือกิจการยังให้บริการไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนด เช่น **รายได้ค่าเช่ารับล่วงหน้า ดอกเบี้ยรับล่วงหน้า**

การบันทึกการปรับปรุงรายได้ล่วงหน้า มี 2 วิธี ขึ้นอยู่กับการบันทึกบัญชีในวันที่ได้รับเงิน คือ 1) บันทึกเป็นรายได้ และ 2) บันทึกเป็นหนี้สิน

เรื่อง 4.1.3 การปรับปรุงค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

การปรับปรุงค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (Accrued Expense) – ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้วในงวดบัญชีปัจจุบัน คือ ทิศการใช้บริการแล้วในงวดบัญชีปัจจุบันแต่ยังไม่จ่ายเงิน หรือวันครบกำหนดของการจ่ายเงินจะเกิดขึ้นในงวดบัญชีถัดไป เช่น **ค่าน้ำประปาค้างจ่าย ค่าไฟฟ้าค้างจ่าย ดอกเบี้ยค้างจ่าย ค่าเช่าค้างจ่าย**

การปรับปรุงค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า (Prepaid Expense) – ค่าใช้จ่ายที่กิจการจ่ายเงินไปแล้ว แต่ยังไม่ได้รับประโยชน์จากเงินที่จ่ายไป หรือได้รับบางส่วนตามระยะเวลาที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีปัจจุบัน เช่น **ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า**

การบันทึกการปรับปรุง มี 2 วิธี 1) บันทึกเป็นค่าใช้จ่าย ณ วันที่กิจการจ่ายเงิน 2) บันทึกเป็นสินทรัพย์ ในวันที่กิจการจ่ายเงิน

เรื่อง 4.1.4 การปรับปรุงวัสดุสำนักงานใช้ไป ค่าเสื่อมราคา และหนี้สงสัยจะสูญ

การปรับปรุงวัสดุสำนักงานใช้ไป – สามารถบันทึกได้ 2 วิธี คือ

- 1) บันทึกเป็นสินทรัพย์ ลงในบัญชี “วัสดุสำนักงาน” สิ้นงวดจะนับเป็นวัสดุที่คงเหลือ และ
- 2) บันทึกเป็นค่าใช้จ่าย ลงในบัญชี “วัสดุสำนักงานใช้ไป” สิ้นงวดจะถือเป็นสินทรัพย์ทางด้านเดบิต

การปรับปรุงค่าเสื่อมราคา

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non-current Assets) – ต้องปรับปรุงค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่ายตามหลักการจับคู่

$$\text{ค่าเสื่อมราคา} = \frac{\text{ราคาทุน} - \text{มูลค่าคงเหลือ}}{\text{อายุการให้ประโยชน์}}$$

1. **ราคาทุน** คือ ต้นทุนการได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้น ประกอบด้วย ราคาซื้อและค่าใช้จ่ายทำให้สินทรัพย์นั้นพร้อมใช้งาน
2. **มูลค่าคงเหลือ** คือ ราคาของสินทรัพย์เมื่อใช้งานครบอายุการให้ประโยชน์
3. **อายุการใช้งาน** คือ ระยะเวลาทั้งหมดที่กิจการสามารถใช้งานสินทรัพย์นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. **มูลค่าเสื่อมราคา** คือ จำนวนหรือฐานที่ใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาคำนวณได้จาก ราคาทุนหักด้วยมูลค่าคงเหลือ

การปรับปรุงหนี้สงสัยจะสูญ

การปรับปรุงหนี้สงสัยจะสูญ เป็นการกำหนดจำนวนที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้จากลูกหนี้การค้า ซึ่งเกิดจากนโยบายการขายและการให้บริการเงินเชื่อ

- บัญชีหนี้สงสัยจะสูญ เป็นบัญชีหมวดค่าใช้จ่าย
- บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เป็นบัญชีหมวดสินทรัพย์

วิธีการปรับปรุงหนี้สงสัยจะสูญ

วิธีการประมาณหนี้สงสัยจะสูญ

1. การพิจารณาจำนวนที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้จากลูกหนี้แต่ละราย
2. การกำหนดร้อยละที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้
3. การกำหนดร้อยละจากยอดขายเชื่อ – จำนวนที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้นั้นสัมพันธ์กับยอดขายเชื่อ **จะกำหนดเป็นร้อยละจากยอดขายเชื่อ** ข้อมูลที่จะนำมากำหนดขึ้นอยู่กับข้อมูลในอดีต
4. การกำหนดร้อยละจากยอดลูกหนี้รวม – ประมาณหนี้สงสัยจะสูญจากยอดลูกหนี้สิ้นงวด จำนวนหนี้สงสัยจะสูญที่จะนำไปทำการบันทึกรายการปรับปรุง ต้องพิจารณายอดคงเหลือของบัญชีค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญประกอบด้วย

ดังนั้น บัญชีค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ วันสิ้นงวดจะเป็นสัดส่วนกับบัญชีลูกหนี้เท่ากับอัตราที่กำหนดเสมอ

ตอนที่ 4.2 การปิดบัญชีและการหายอดคงเหลือ ของบัญชีที่ไม่ได้ปิด

เรื่อง 4.2.1 การปิดบัญชี

การปิดบัญชี – การโอนยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดของบัญชีประเภทรายได้และบัญชีประเภทค่าใช้จ่ายไปยังบัญชีสรุปผลกำไรขาดทุน หรือ บัญชีกำไรขาดทุน

1. **กลุ่มบัญชีชั่วคราว** (Temporary Account) หมายถึง บัญชีที่ใช้บันทึกรายการระหว่างงวดและจะถูกปิดลง ณ วันสิ้นงวด ได้แก่ บัญชีประเภทรายได้ บัญชีประเภทค่าใช้จ่าย บัญชีกำไรขาดทุน และบัญชีเบิกใช้ส่วนตัว
2. **กลุ่มบัญชีถาวร** (Permanent Account) เป็นบัญชีที่จะไม่ถูกปิด แต่จะทำการถ่ายยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด และยกยอดไปยังงวดบัญชีถัดไปได้แก่ บัญชีประเภทสินทรัพย์ ประเภทหนี้สิน และประเภทส่วนของผู้เจ้าของ

4 ขั้นตอนการปิดบัญชี

1. ปิดบัญชีประเภทรายได้

- ปกติจะมียอดคงเหลือทางด้านเครดิต ในการปิดบัญชีประเภทรายได้ โดยโอนไปยังบัญชีกำไรขาดทุน

2. ปิดบัญชีประเภทค่าใช้จ่าย

- ปกติจะมียอดคงเหลือทางด้านเดบิต ในการปิดบัญชีประเภทค่าใช้จ่าย โดยโอนไปยังบัญชีกำไรขาดทุน

3. ปิดบัญชีกำไรขาดทุน

- จะต้องคำนวณผลต่างของยอดรวมด้านเดบิตกับยอดรวมด้านเครดิตของบัญชีกำไรขาดทุน จะทำให้ทราบว่ากิจการมีกำไรหรือขาดทุน และการโอนบัญชีระบุของกรณีมีกำไร หรือมีผลขาดทุน

4. ปิดบัญชีเบิกใช้ส่วนตัว

- ในกรณีกิจการเจ้าของคนเดียว บัญชีจะมียอดคงเหลือทางด้านเดบิต
- ดังนั้น ต้องโอนปิดไปยังด้านเครดิต และลดบัญชีทุนทางด้านเดบิต

เรื่อง 4.2.2 การหายอดคงเหลือของบัญชีที่ไม่ได้ปิด

วิธีการหายอดคงเหลือของบัญชีที่ไม่ได้ปิด

1. รวมจำนวนเงินของด้านเดบิตและเครดิตเพื่อระบุว่าด้านใดมากกว่า
2. เขียนยอดรวมจำนวนเงินของด้านที่มากกว่า พร้อมขีดเส้นรวมยอด
3. คำนวณผลต่าง (ยอดคงเหลือ) จากยอดรวมทั้งสองด้าน
4. นำผลต่างไปกรอกในด้านที่มีจำนวนเงินรวมน้อยกว่า พร้อมระบุ “**ยกยอดไป**” ในช่องรายการ และใส่เครื่องหมาย “✓” ในช่องหน้าบัญชี
5. รวมยอดด้านที่เหลือ พร้อมขีดเส้นรวมยอด ยอดรวมนี้จะอยู่บรรทัดเดียวกับยอดรวมของอีกด้านหนึ่งตามข้อ 2 และต้องมีจำนวนเงินรวมเท่ากันทั้งสองด้าน
6. ยอดยกไปนี้ จะเป็น “**ยอดยกมา**” สำหรับงวดบัญชีถัดไปในด้านตรงกันข้าม และใส่เครื่องหมาย “✓” ในช่องหน้าบัญชี

ตอนที่ 4.3 การจัดทำกระดาษทำการและงบการเงิน

เรื่อง 4.3.1 ความหมายและขั้นตอนการจัดทำกระดาดำทำการ

กระดาดำทำการ – เอกสารที่ช่วยในการจัดทำงบการเงิน ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางบัญชีทั้งหมดก่อนการปรับปรุงบัญชีหรือก่อนปิดบัญชี มี

1. **กระดาดำทำการแบบ 6 ช่อง**

ร้าน.....

กระดาดำทำการแบบ 6 ช่อง
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25x1

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	งบทดลอง		งบกำไรขาดทุน		งบแสดงฐานะทางการเงิน	
		เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
		1	2	3	4	5	6

2. กระดาษทำการแบบ 8 ช่อง

ร้าน.....
กระดาษทำการแบบ 8 ช่อง
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25x1

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	งบทดลองก่อนปรับปรุงบัญชี		รายการปรับปรุงบัญชี		งบกำไรขาดทุน		งบแสดงฐานะทางการเงิน	
		เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
		1	2	3	4	5	6	7	8

3. กระดาษทำการแบบ 10 ช่อง

ร้าน.....
กระดาษทำการแบบ 10 ช่อง
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25x1

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	งบทดลองก่อนปรับปรุงบัญชี		รายการปรับปรุงบัญชี		งบทดลองหลังปรับปรุงบัญชี		งบกำไรขาดทุน		งบแสดงฐานะทางการเงิน	
		เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

เรื่อง 4.3.2 การจัดทำกระดาดำทำการ

6 ขั้นตอนการจัดทำกระดาดำทำการ

1. เขียนรายละเอียดส่วนหัวของกระดาดำทำการ
2. กรอกชื่อบัญชี เลขที่บัญชี ตลอดจนยอดคงเหลือของบัญชีนั้นๆ ในช่องงบทดลองก่อนปรับปรุงบัญชี
3. กรอกรายการการปรับปรุงบัญชี
4. กรอกรายละเอียดในช่องงบทดลองหลังปรับปรุงบัญชี
5. กรอกรายละเอียดในช่องกำไรขาดทุน
6. กรอกรายละเอียดในช่องงบแสดงฐานะการเงิน

ร้าน.....

กระดาดำทำการแบบ 10 ช่อง
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25x1

1

ชื่อ บัญชี	เลขที่ บัญชี	งบทดลองก่อน ปรับปรุงบัญชี		รายการปรับปรุง บัญชี		งบทดลองหลัง ปรับปรุงบัญชี		งบกำไรขาดทุน		งบแสดงฐานะ ทางการเงิน	
		เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
		2		3		4		5		6	

เรื่อง 4.3.3 การจัดทำงบการเงิน

3 ขั้นตอนการจัดทำงบกำไรขาดทุน

1. นำข้อมูลจากกระดาษทำการในช่องงบกำไรขาดทุน มาจัดทำงบกำไรขาดทุน
2. เขียนหัวงบกำไรขาดทุน 4 บรรทัด ได้แก่ ชื่อกิจการ ชื่องบกำไรขาดทุน ระยะเวลาของการวัดผลดำเนินการ และหน่วยเงินตราพร้อมสกุลเงิน
3. เขียนงบกำไรขาดทุน มี 2 แบบ คือ แบบรายงาน และแบบบัญชี สำหรับการแสดงค่าใช้จ่ายทำได้ 2 วิธี คือ 1) การจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่ และ 2) การจำแนกค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

3 ขั้นตอนการจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน

1. นำข้อมูลจากกระดาษทำการในช่องงบแสดงฐานะการเงินมาจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน
2. เขียนหัวงบกำไรขาดทุน 4 บรรทัด ได้แก่ ชื่อกิจการ ชื่องบกำไรขาดทุน ระยะเวลาของการวัดผลดำเนินการ และหน่วยเงินตราพร้อมสกุลเงิน
3. เขียนงบแสดงฐานะการเงินมี 2 แบบ คือ แบบรายงาน และแบบบัญชี โดยมีข้อมูลประกอบด้วย
  - 1) **สินทรัพย์** – สินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
  - 2) **หนี้สิน** – หนี้สินหมุนเวียน และ หนี้สินไม่หมุนเวียน
  - 3) **ส่วนของเจ้าของ** – เป็นการกระทบยอดคงเหลือของบัญชีทุนของผู้เป็นเจ้าของ โดยทุนต้นงวด บวกด้วยกำไรสุทธิ (หักด้วยขาดทุนสุทธิ) และหักด้วยเบิกใช้ส่วนตัว เท่ากับทุนปลายงวด

ชุดวิชา 30208
การบัญชีการเงินและการบัญชีเพื่อการจัดการ
หน่วยที่ 5
งบกระแสเงินสด

ตอนที่ 5.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงบกระแสเงินสด

เรื่อง 5.1.1 ความหมาย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ของงบกระแสเงินสด

งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flows)

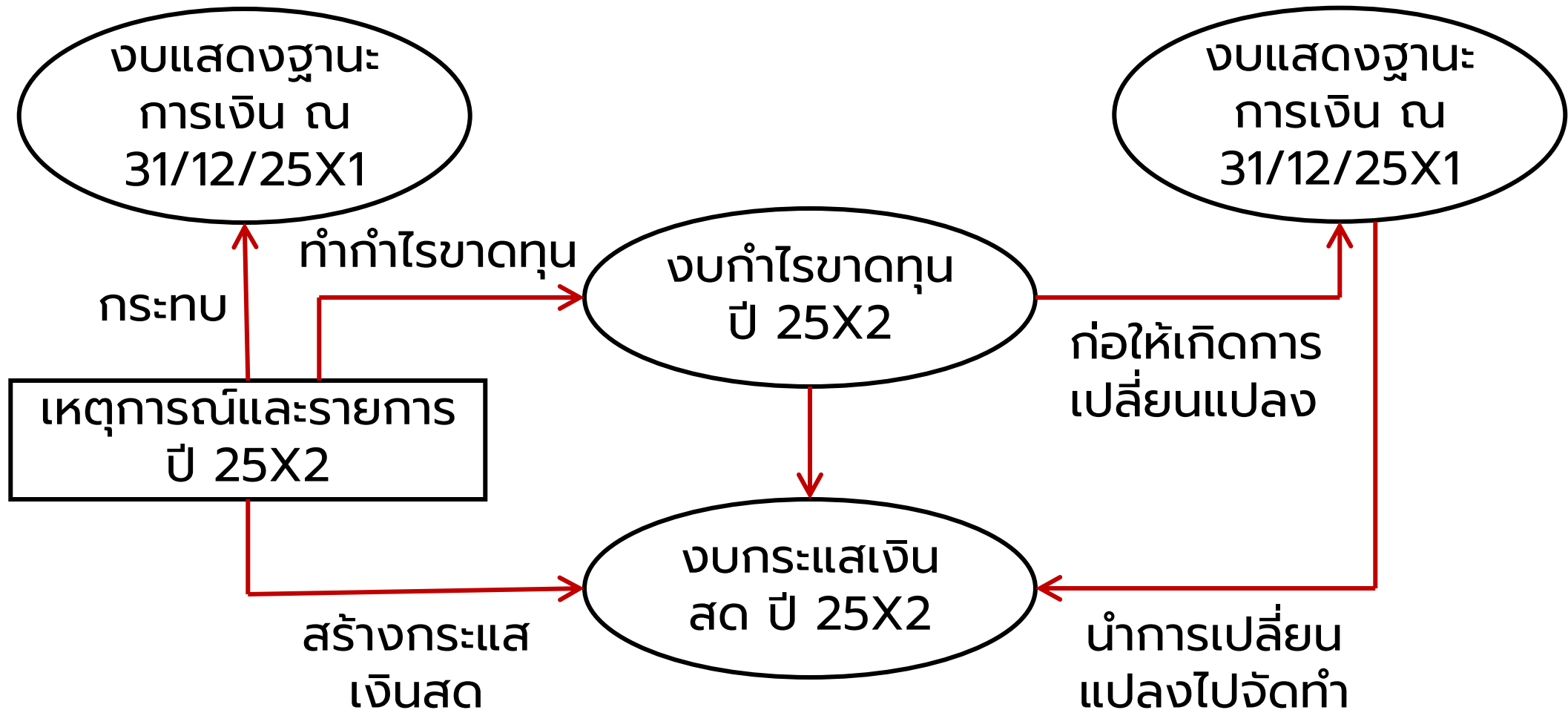
เป็นรายงานการเงินซึ่งแสดงให้เห็นถึงการได้มาและใช้ไปของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของกิจกรรมที่เกิดขึ้นในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี

วัตถุประสงค์ของงบกระแสเงินสด

มาตรฐานบัญชีฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของกิจการ
2. ให้ข้อมูลกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีโดยจำแนกเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน

ความสัมพันธ์ระหว่างงบกระแสเงินสด งบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุน

ประโยชน์ของงบกระแสเงินสด

- 1 ประเมินความสามารถของกิจการในการสร้างเงินสดในกิจการ
- 2 ประเมินการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียน และหนี้สินหมุนเวียนของกิจการ
- 3 ประเมินการใช้เงินสดเพื่อลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
- 4 ประเมินการได้มาของเงินสดจากแหล่งภายนอกกิจการ
- 5 ทราบถึงสาเหตุของความแตกต่างระหว่างกำไรตามเกณฑ์คงค้าง และเงินสดของกิจการ
- 6 ใช้ในการพยากรณ์กระแสเงินสดรับและจ่ายในอนาคต สร้างแบบจำลองในการประเมินมูลค่าของกิจการ เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของเงินสดในอนาคต
- 7 ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่เคยจัดทำไว้ในอดีต

เรื่อง 5.1.2 รูปแบบ และประเภทกิจกรรมที่แสดงในงบกระแสเงินสด

รูปแบบของงบกระแสเงินสด

แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 แสดงกระแสเงินสด
จากกิจกรรมดำเนินงาน

ส่วนที่ 2 แสดงกระแสเงินสด
จากกิจกรรมลงทุน

ส่วนที่ 3 แสดงกระแสเงินสด
จากกิจกรรมจัดหาเงิน

บริษัท.....	
งบกระแสเงินสด	
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่.....	
หน่วย: บาท	
กระแสเงินสดของกิจกรรมดำเนินงาน	
รายการเงินสดรับและจ่ายแต่ละรายการ	<u>XX</u>
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	XXX
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	
รายการเงินสดรับและจ่ายแต่ละรายการ	<u>XX</u>
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	XXX
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	
รายการเงินสดรับและจ่ายแต่ละรายการ	<u>XX</u>
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	XXX
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	XXX
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด	<u>XXX</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	<u>XXX</u>
ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบกระแสเงินสด	
กิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงินที่ไม่ใช่เงินสด	
รายการต่างๆ แต่ละรายการ	<u>XXX</u>

ประเภทกิจกรรมที่แสดงในงบกระแสเงินสด

จำแนกตามประเภทของกิจกรรมทางธุรกิจ

1. **กิจกรรมดำเนินงาน** (Operating Activities) เป็นการสร้างรายได้และค่าใช้จ่ายเพื่อทำกำไรสุทธิ เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่เจ้าหนี้และเจ้าของ

2. **กิจกรรมลงทุน** (Investing Activities) เป็นการลงทุนในสินทรัพย์เพื่อใช้สร้างรายได้

3. **กิจกรรมจัดหาเงิน** (Financing Activities) เป็นการจัดหาเงินทุนจากเจ้าหนี้และเจ้าของเพื่อลงทุนในสินทรัพย์

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)

จำแนกตามประเภทของกระแสเงินสดในงบกระแสเงินสด

1. **แนวคิดเกี่ยวกับกระแสเงินสดกับกิจกรรมดำเนินการ** กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เกิดจาก 1) กิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดรายได้ของกิจการ และ 2) กิจกรรมอื่นที่มีใช้กิจกรรมลงทุนหรือกิจกรรมจัดหาเงิน
2. **แนวคิดเกี่ยวกับกระแสเงินสดกับกิจกรรมลงทุน** กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน เกิดจาก 1) การได้มาและจำหน่ายสินทรัพย์ยาว และ 2) เงินลงทุนอื่นซึ่งไม่รวมอยู่ในรายการเทียบเท่าเงินสด
3. **แนวคิดเกี่ยวกับกระแสเงินสดกับกิจกรรมจัดหาเงิน** กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในขนาด และองค์ประกอบของส่วนของเจ้าของ และส่วนของการกู้ยืมของกิจการ

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)

1. กิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงินที่ไม่ใช่เงินสด – ไม่ควรรวมอยู่ในงบกระแสเงินสด แต่ควรเปิดเผยในส่วนท้ายของงบกระแสเงินสด หรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
2. ดอกเบี้ยและเงินปันผล – ดอกเบี้ยรับ-จ่าย เงินปันผลรับ-จ่าย สำหรับกิจการอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และกิจการที่เป็นสถาบันการเงิน

2.1 กิจการอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน - แสดงกระแสเงินสดเกี่ยวกับ

รายการ	กิจกรรมดำเนินงาน	กิจกรรมลงทุน	กิจกรรมจัดหาเงิน
ดอกเบี้ยรับ	✓	✓	
ดอกเบี้ยจ่าย	✓		✓
เงินปันผลรับ	✓	✓	
เงินปันผลจ่าย	✓		✓

2.2 กิจกรรมที่เป็นสถาบันการเงิน - แสดงกระแสเงินสดเกี่ยวกับ

รายการ	กิจกรรมดำเนินงาน	กิจกรรมลงทุน	กิจกรรมจัดหาเงิน
ดอกเบี้ยรับ	✓		
ดอกเบี้ยจ่าย	✓		
เงินปันผลรับ	✓		
เงินปันผลจ่าย	✓		✓

ตอนที่ 5.2 การจัดทำงบกระแสเงินสด

เรื่อง 5.2.1 การวิเคราะห์รายการจากงบการเงิน เพื่อจัดทำงบกระแสเงินสด

การจัดทำงบกระแสเงินสด มี 3 วิธี

1. วิธีวิเคราะห์รายการจากงบการเงิน
2. วิธีบัญชีรูปตัวที
3. วิธีกระดาษทำการ

ข้อมูลที่จำเป็นในการจัดทำงบกระแสเงินสด

1. งบแสดงฐานะการเงินเปรียบเทียบกับงวดบัญชีปัจจุบัน เพื่อการคำนวณกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน
2. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จหรืองบกำไรขาดทุนประจำงวดบัญชีปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นหลักในการคำนวณกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน
3. ข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับบัญชีที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงอันเนื่องมาจากกิจกรรมลงทุน หรือกิจกรรมจัดหาเงิน

วิธีการวิเคราะห์รายการจากงบการเงิน

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

↓ จำแนกสินทรัพย์

$$\text{เงินสด} + \text{สินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสด} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

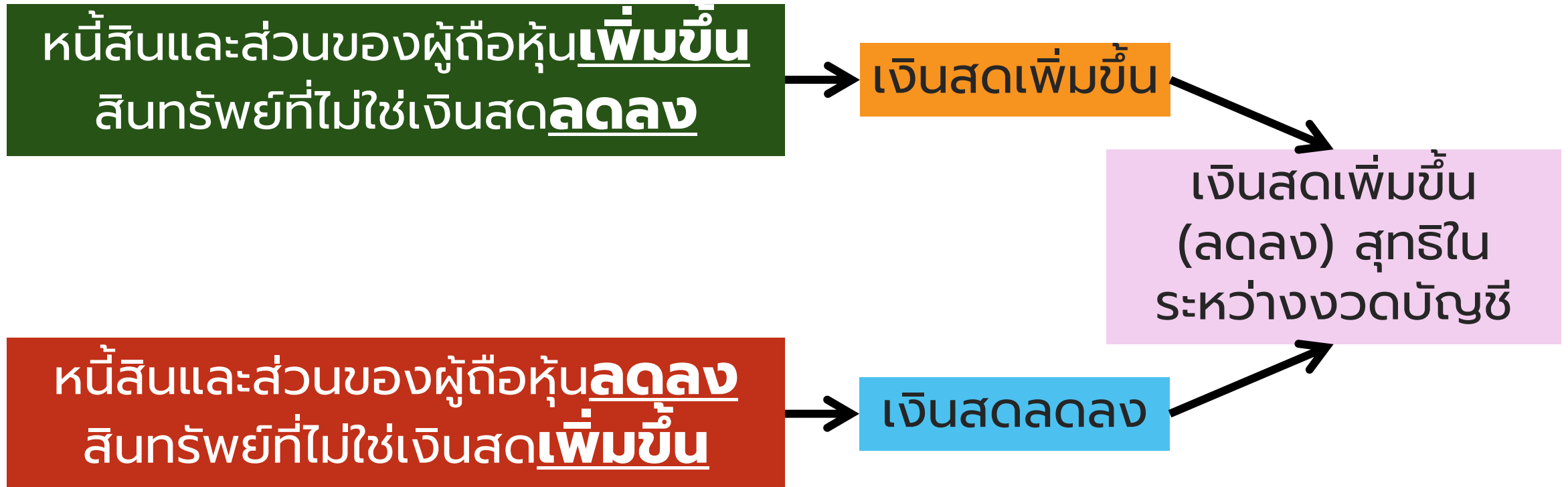
↓ แบ่งส่วนเงินสด และไม่ใช่เงินสด

$$\text{เงินสด} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} - \text{สินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสด}$$

↓ สรุปการเปลี่ยนแปลง

$$\text{การเปลี่ยนแปลงของเงินสด} = \text{การเปลี่ยนแปลงของรายการที่ไม่ใช่เงินสดทั้งหมด}$$

การเปลี่ยนแปลงของหนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น และสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสด ที่มี
ผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินสด

เรื่อง 5.2.2 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

การคำนวณกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ทำได้
2 วิธี

1. วิธีทางตรง
2. วิธีทางอ้อม

เรื่อง 5.2.2 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

การคำนวณกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานโดยวิธีทางตรง

กิจการจะคำนวณกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน โดยการปรับปรุงรายได้และค่าใช้จ่ายแต่ละรายการตามเกณฑ์คงค้าง ในงบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จหรืองบกำไรขาดทุนให้เป็นเกณฑ์เงินสด

การคำนวณกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานโดยวิธีทางตรง

1. เงินสดรับจากการขายสินค้า
2. เงินสดรับจากดอกเบี้ยและเงินปันผล
3. เงินสดจ่ายจากการซื้อสินค้า
4. เงินสดจ่ายสำหรับค่าใช้จ่าย

1. เงินสดรับจากการขายสินค้า

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (งบกำไรขาดทุน)	งบแสดงฐานะการเงิน		กระแสเงินสดจากกิจกรรม ดำเนินงาน
รายได้จากการขาย	+ ลูกหนี้การค้าที่ลดลง - ลูกหนี้การค้าที่เพิ่มขึ้น	=	เงินสดรับจากการขายสินค้า

2. เงินสดรับจากดอกเบี้ยและเงินปันผล

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (งบกำไรขาดทุน)	งบแสดงฐานะการเงิน		กระแสเงินสดจากกิจกรรม ดำเนินงาน
ดอกเบี้ยรับ	+ ดอกเบี้ยค้างรับลดลง - ดอกเบี้ยค้างรับเพิ่มขึ้น	=	เงินสดรับจากดอกเบี้ย
เงินปันผลรับ	+ เงินปันผลค้างรับลดลง - เงินปันผลค้างรับเพิ่มขึ้น	=	เงินสดรับจากเงินปันผล

3. เงินสดจ่ายจากการซื้อสินค้า

ขั้นที่ 1 ปรับปรุงต้นทุนขายให้เป็นยอดซื้อ

$\text{ยอดซื้อ} = \text{ต้นทุนขาย} + \text{สินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้น} \text{ หรือ } - \text{สินค้าคงเหลือที่ลดลง}$

ขั้นที่ 2 ปรับปรุงยอดซื้อในขั้นที่ 1 ให้เป็นเงินสดจ่ายจากการซื้อสินค้า

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (งบกำไรขาดทุน)	งบแสดงฐานะการเงิน		กระแสเงินสดจากกิจกรรม ดำเนินงาน
ยอดซื้อ (ในขั้นที่ 1)	+ เจ้าหนี้การค้าที่ลดลง หรือ - เจ้าหนี้การค้าที่เพิ่มขึ้น	=	เงินสดจ่ายจากการซื้อสินค้า

4. เงินสดง่ายสำหรับค่าใช้จ่าย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (งบกำไรขาดทุน)	งบแสดงฐานะการเงิน		กระแสเงินสดจาก กิจกรรมดำเนินงาน
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย และค่าใช้จ่ายในการ บริหาร (ไม่รวมค่าใช้จ่าย ที่ไม่ใช่เงินสด)	+ ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าที่เพิ่มขึ้น หรือ + ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายที่ลดลง หรือ - ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าที่ลดลง หรือ - ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายที่เพิ่มขึ้น	=	เงินสดจ่ายต้นทุน ในการจัดจำหน่าย และค่าใช้จ่ายในการ บริหาร
ดอกเบี้ยจ่าย	+ ดอกเบี้ยค้างจ่ายที่ลดลง หรือ - ดอกเบี้ยค้างจ่ายที่เพิ่มขึ้น	=	เงินสดจ่าย ดอกเบี้ย
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	+ ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้าที่เพิ่มขึ้น หรือ + ภาษีเงินได้ค้างจ่ายที่ลดลง หรือ - ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้าที่ลดลง หรือ - ภาษีเงินได้ค้างจ่ายที่เพิ่มขึ้น	=	เงินสดจ่ายภาษีเงิน ได้

เรื่อง 5.2.2 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

การคำนวณกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานโดยวิธีทางอ้อม

การปรับปรุงกำไรก่อนภาษีเงินได้ตามเกณฑ์คงค้างในงบกำไรขาดทุน
เบ็ดเสร็จหรืองบกำไรขาดทุนด้วยการปรับปรุงต้นทุนทางการเงิน และการ
ปรับปรุงให้เป็นเกณฑ์เงินสด สามารถทำได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงในบัญชีลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้า ปลายงวด มากกว่าต้นงวด	กิจการเก็บเงินจาก ลูกค้าได้น้อยกว่า รายได้จากการขายที่ ใช้ในการคำนวณกำไร ก่อนหักภาษีเงินได้	ลูกหนี้การค้า เพิ่มขึ้น	ต้องนำไปหัก ออกจากกำไร ก่อนภาษีเงินได้
ลูกหนี้การค้า ปลายงวดน้อย กว่าต้นงวด	กิจการเก็บเงินจาก ลูกค้าได้มากกว่า รายได้จากการขายที่ ใช้ในการคำนวณกำไร ก่อนหักภาษีเงินได้	ลูกหนี้การค้า ลดลง	ต้องนำไปบวก กลับกำไรก่อน ภาษีเงินได้

2. การเปลี่ยนแปลงในบัญชีสินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ ปลายงวด มากกว่าต้นงวด	ซื้อสินค้ามากกว่า สินค้าที่ขาย หรือ มากกว่าต้นทุนขายที่ ใช้ในการคำนวณกำไร ก่อนหักภาษีเงินได้	สินค้า คงเหลือที่ เพิ่มขึ้น	ต้องนำไปหัก ออกจากกำไร ก่อนภาษีเงินได้
สินค้าคงเหลือ ปลายงวดน้อย กว่าต้นงวด	ซื้อสินค้าน้อยกว่า สินค้าที่ขาย หรือน้อย กว่าต้นทุนขายที่ใช้ใน การคำนวณกำไรก่อน หักภาษีเงินได้	สินค้า คงเหลือที่ ลดลง	ต้องนำไปบวก กลับกำไรก่อน ภาษีเงินได้

3. การเปลี่ยนแปลงในบัญชีค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

ค่าใช้จ่าย ล่วงหน้าปลาย งวดมากกว่าต้น งวด	เงินสดล่วงหน้า มากกว่าค่าใช้จ่ายที่ใช้ ในการคำนวณกำไร ก่อนหักภาษีเงินได้	ค่าใช้จ่าย ล่วงหน้าที่ เพิ่มขึ้น	ต้องนำไปหัก ออกจากกำไร ก่อนภาษีเงินได้
ค่าใช้จ่าย ล่วงหน้าปลาย งวดน้อยกว่าต้น งวด	กิจการปรับปรุง ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าไป เป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้ใน การคำนวณกำไรก่อน หักภาษีเงินได้	ค่าใช้จ่าย ล่วงหน้าที่ ลดลง	ต้องนำไปบวก กลับกำไรก่อน ภาษีเงินได้

4.การเปลี่ยนแปลงในบัญชีเจ้าหนี้การค้า

เจ้าหนี้การค้า ปลายงวด มากกว่าต้นงวด	จ่ายเงินสดในการซื้อ สินค้าน้อยกว่ายอด ซื้อที่ใช้ในการคำนวณ กำไรก่อนหักภาษีเงิน ได้	เจ้าหนี้การค้า ที่เพิ่มขึ้น	ต้องนำไปบวก กลับกำไรก่อน ภาษีเงินได้
เจ้าหนี้การค้า ปลายงวดน้อย กว่าต้นงวด	จ่ายเงินสดในการซื้อ สินค้ามากกว่ายอด ซื้อที่ใช้ในการคำนวณ กำไรก่อนหักภาษีเงิน ได้	เจ้าหนี้การค้า ที่ลดลง	ต้องนำหักออก จากกำไรก่อน ภาษีเงินได้

5. การเปลี่ยนแปลงในบัญชีค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ปลายงวด มากกว่าต้นงวด	จ่ายเงินสดเป็น ค่าใช้จ่ายน้อยกว่า ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการ คำนวณกำไรก่อนหัก ภาษีเงินได้	ค่าใช้จ่ายค้าง จ่ายที่เพิ่มขึ้น	ต้องนำไปบวก กลับกำไรก่อน ภาษีเงินได้
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ปลายงวดน้อย กว่าต้นงวด	จ่ายเงินสดเป็น ค่าใช้จ่ายมากกว่า ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการ คำนวณกำไรก่อนหัก ภาษีเงินได้	ค่าใช้จ่ายค้าง จ่ายที่ลดลง	ต้องนำหักออก จากกำไรก่อน ภาษีเงินได้

เรื่อง 5.2.3 กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

คำนวณจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน โดยการวิเคราะห์รายการค้าที่ทำให้เกิดการเพิ่มขึ้น หรือลดลงของบัญชีต่างๆ ที่ถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เงินให้กู้ยืมระยะสั้น หรือเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์ซึ่งไม่รวมอยู่ในรายการเทียบเท่าเงินสด

ถ้ารายการค้าหรือกิจกรรมลงทุนเพิ่มขึ้น แสดงว่า เงินสดลดลง

ถ้ารายการค้าหรือกิจกรรมลงทุนลดลง แสดงว่า เงินสดเพิ่มขึ้น

เรื่อง 5.2.4 กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

คำนวณจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน โดยการวิเคราะห์รายการค้าที่ทำให้เกิดการเพิ่มขึ้น หรือลดลงของหนี้สินหมุนเวียนที่ไม่ใช่หนี้สินดำเนินงาน เช่น เงินปันผลค้างจ่าย เงินกู้ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และตั๋วเงินจ่ายระยะสั้น เป็นต้น รวมทั้งการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของหนี้สินไม่หมุนเวียน และส่วนผู้ถือหุ้น

ถ้ารายการกิจกรรมจัดหาเงินเพิ่มขึ้น แสดงว่า เงินสดเพิ่มขึ้น

ถ้ารายการกิจกรรมจัดหาเงินลดลง แสดงว่า เงินสดลดลง

เรื่อง 5.2.5 การจัดทำรายงานกระแสเงินสด และการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม

การจัดทำรายงานกระแสเงินสด

1. รูปแบบของงบกระแสเงินสดโดยวิธีทางตรง – จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคต ในทางปฏิบัติทำได้ยาก ไม่สามารถเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเงินสดรับ และเงินสดจ่ายจากกิจกรรมดำเนินงานโดยตรงจากระบบบัญชีที่มีอยู่ ทำให้ไม่ได้รับความนิยม
2. รูปแบบของงบกระแสเงินสดโดยวิธีทางอ้อม - จะแสดงตัวเลขเปรียบเทียบสองงวดบัญชี

เรื่อง 5.2.5 การจัดทำรายงานกระแสเงินสด และการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม

การเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม

1. เกณฑ์การวัดทำงบประมาณ – เปิดเผยการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560) เพื่อผู้ใช้งบการเงินได้เข้าใจในงบกระแสเงินสดของกิจการ
2. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ – เปิดเผยเกี่ยวกับนโยบายในการจัดทำงบกระแสเงินสดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
3. ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบกระแสเงินสด - เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ตอนที่ 5.3 การแปลความหมายจากงบกระแสเงินสด

เรื่อง 5.3.1 การแปลความหมายของงบกระแสเงินสดโดยภาพรวม

ขั้นตอนการแปลความหมายของงบกระแสเงินสดโดยภาพรวม

1. การพิจารณาภาพรวมของตัวเลขในบรรทัดเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ
  - 1.1 หากตัวเลขเป็นบวก หมายความว่า กิจกรรมมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ ในระหว่างงวดบัญชี
  - 1.1 หากตัวเลขเป็นลบ หมายความว่า กิจกรรมมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ ในระหว่างงวดบัญชี
2. การพิจารณาถึงสาเหตุของการเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในระหว่างงวดบัญชี โดยการพิจารณาตัวเลขในบรรทัดกระแสเงินสดสุทธิที่ได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงินตามลำดับ
3. การพิจารณารายละเอียดของกระแสเงินสดในแต่ละกิจกรรมต่อไป

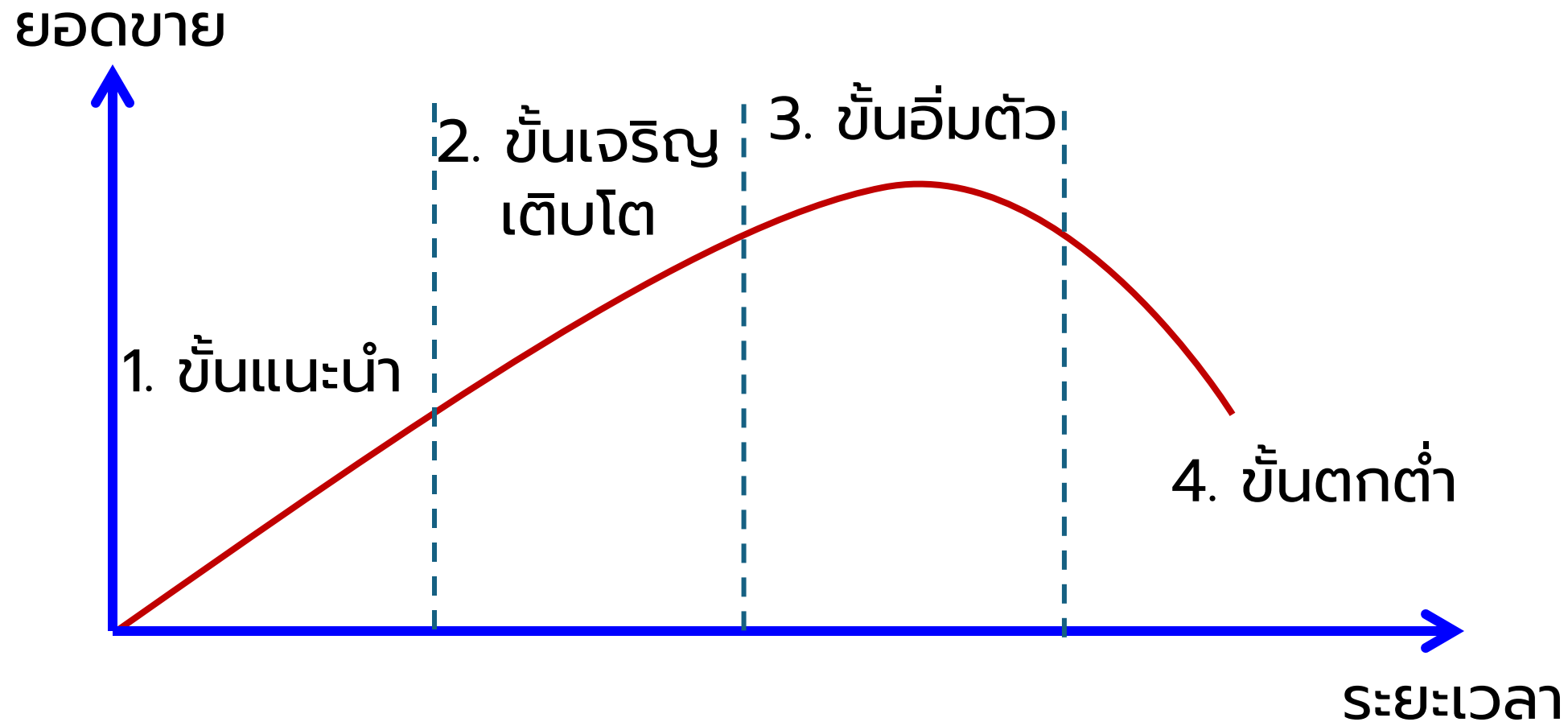
เรื่อง 5.3.1 การแปลความหมายของงบกระแสเงินสดโดยภาพรวม

ประโยชน์การแปลความหมายของงบกระแสเงินสดโดยภาพรวม

1. ความสามารถของกิจการในการสร้างกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน
2. แนวโน้มขององค์ประกอบของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน
3. การตัดสินใจของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในเรื่องนโยบายการเงิน นโยบายเงินปันผล และการลงทุนเพื่อความเติบโตของกิจการ

เรื่อง 5.3.2 ความสัมพันธ์ของวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์และกระแสเงินสด

วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ - ขั้นตอนการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์

ชุดวิชา 30208
การบัญชีการเงินและการบัญชีเพื่อการจัดการ
หน่วยที่ 6
การบัญชีภาษีอากรสำหรับธุรกิจ

ตอนที่ 6.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชีภาคแรก

เรื่อง 6.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีภาษีอากร

การบัญชีการเงิน (Financial Accounting) เป็นการบัญชีที่จัดทำขึ้นเพื่อบันทึกรายการทางการเงินของธุรกิจ ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือตามมาตรฐานการบัญชี เพื่อจัดทำงบการเงินหรือรายงานบัญชีการเงิน

การบัญชีภาษีอากร (Tax Accounting) เป็นการปฏิบัติในการปรับปรุงกำไรหรือขาดทุนทางบัญชีด้วยเงื่อนไขในการคำนวณกำไรหรือขาดทุนตามกฎหมายภาษีอากร

วัตถุประสงค์ของการบัญชีการเงินและการบัญชีภาษีอากร

1. การบัญชีการเงิน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 บันทึกรายการทางการเงินที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานกิจการ ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี

1.2 แสดงฐานะการเงินขององค์กรธุรกิจหน่วยใดหน่วยหนึ่ง เพียง ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีว่ามีสถานะทางการเงินอย่างไร

2. การบัญชีภาษีอากร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 คำนวณจำนวนภาษีอากรที่ต้องเสียให้ถูกต้องครบถ้วน ตามกฎหมายกำหนด

2.2 เป็นพื้นฐานสำคัญในการวางแผนภาษีอากร

2.3 เตรียมพร้อมต่อการตรวจสอบภาษีอากรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2.4 เพื่อประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร

ความสัมพันธ์ระหว่าง การบัญชีภาษีอากรและการบัญชีการเงิน

ผู้ทำบัญชี

งบการเงิน

- งบแสดงฐานะการเงิน
- งบกำไรขาดทุน หรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
- งบกระแสเงินสด
- งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น

กำไรหรือขาดทุนทางบัญชี

ปรับปรุงให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของประมวลรัษฎากร

- เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้
- เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย
- หลักเกณฑ์ในการตีราคาทรัพย์สินและหนี้สิน

กำไรหรือขาดทุนเพื่อเสียภาษีอากร

ความแตกต่างระหว่าง บัญชีการเงินและบัญชีภาษีอากร

ประเด็น	บัญชีการเงิน	บัญชีภาษีอากร
1. ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	การคิดค่าเสื่อมด้วยวิธีเส้นตรง วิธีผลรวมจำนวนปี วิธียอดคงเหลือลดลง	ค่าเสื่อมราคานำมาหักเป็นรายจ่าย จะต้องมีอัตราสูงสุดไม่เกินอัตราที่ กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา
2. ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินประเภทรถยนต์นั่ง	ไม่จำกัดมูลค่าต้นทุน สามารถ นำมาคำนวณค่าเสื่อมราคาได้ ทั้งหมด	นำมาหักค่าเสื่อมราคาจากมูลค่าต้นทุน ไม่เกิน 1.000,000 บาท
3. รายได้ประเภทเงินปันผล	นำเงินปันผลมาบันทึกเป็นรายได้ ทั้งจำนวน	1) บริษัทจำกัดทั่วไป ให้นำเงินปันผล มารวมคำนวณกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษี เงินได้นิติบุคคลจำนวนครึ่งหนึ่งของ เงินปันผลที่ได้รับ 2) บริษัทจดทะเบียนกับตลาด หลักทรัพย์ หรือบริษัท Holding Company ไม่ต้องนำเงินปันผลมา รวมคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษี เงินได้นิติบุคคล

ความแตกต่างระหว่าง บัญชีการเงินและบัญชีภาษีอากร

ประเด็น	บัญชีการเงิน	บัญชีภาษีอากร
4. ค่ารับรอง	สามารถนำค่ารับรองมาบันทึกเป็นรายจ่ายได้ทั้งจำนวน	สามารถนำค่ารับรองมาบันทึกเป็นรายจ่ายได้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายกำหนด
5. ผลขาดทุนสุทธิของกิจการ	ไม่สามารถนำผลขาดทุนสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา มาหักเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	สามารถนำผลขาดทุนสุทธิ (ทางภาษีอากร) ซึ่งยกมาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล
6. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาษีอากร	รายจ่ายเกี่ยวกับภาษีสามารถมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้	รายจ่ายเกี่ยวกับภาษีบางประเภทไม่สามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิตามภาษีได้ ส่วนใดที่ประมวลรัษฎากรไม่ได้ห้ามสามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายได้

เรื่อง 6.1.2 การจัดทำบัญชีพิเศษตามประมวลรัษฎากร

บัญชีพิเศษ หมายถึง รายงานหรือบัญชีที่กรมสรรพากรกำหนดให้กิจการจัดทำขึ้นและจัดเก็บไว้ภายในกิจการ เพื่อประโยชน์ของเจ้าพนักงานประเมินในการตรวจสอบทางภาษีอากร

1. **บัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย และการนำส่งภาษี** – บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายมีหน้าที่จัดทำบัญชีพิเศษ
2. **บัญชีงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุน** – บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชีงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุน กรมสรรพากรได้ออกประกาศเปลี่ยนชื่องบการเงินให้ตรงกับประมวลรัษฎากร 1) บัญชีงบดุล เป็น งบแสดงฐานะการเงิน 2) บัญชีกำไรขาดทุน เป็น งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และ 3) บัญชีกำไรขาดทุน เป็น งบกำไรขาดทุน
3. **บัญชีพิเศษสำหรับกิจการโรงสีขนาดเล็ก** – ผู้ประกอบกิจการโรงสีข้าวที่มีกำลังการผลิตต่ำกว่า 5 เมตริกตันต่อ 24 ชม. ต้องจัดทำบัญชี 1) บัญชีรับข้าวเปลือกจากผู้ว่าจ้างสีข้าว 2) บัญชีรับจ่ายข้าวเปลือก 3) บัญชีรับจ่ายผลิตภัณฑ์และวัสดุพลอยได้จากการสีข้าว

4. บัญชีพิเศษสำหรับกิจการสถานพยาบาลที่มีเตียงรับคนป่วยไว้ค้างคืน – ต้องจัดทำบัญชีพิเศษเพื่อแสดงรายการจ่ายเงินให้แก่ผู้ประกอบโรคศิลปะ เพื่อใช้ตรวจสอบรายได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระของผู้ประกอบโรคศิลปะ
5. บัญชีพิเศษสำหรับกิจการค้าของเก่าประเภทรถยนต์ – จัดทำบัญชีพิเศษเพื่อแสดงรายการรถยนต์เก่าที่มีอยู่ และใช้เป็นเครื่องมือในการพิสูจน์รายได้จากการประกอบกิจการและควบคุมการได้มาโดยสุจริต
6. บัญชีพิเศษสำหรับผู้ผลิตหรือรับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดี – จัดทำบัญชีพิเศษเพื่อแสดงรายการผลิตหรือรับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดี เพื่อการจัดเก็บและตรวจสอบภาษีอากร และป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์การผลิตที่ดี

7. **บัญชีรายได้ก่อนหักรายจ่ายใดๆ** – บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศแต่เข้ามาประกอบกิจการขนส่งระหว่างประเทศในประเทศไทย มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 3 ของค่าโดยสาร ค่าธรรมเนียม หรือประโยชน์อื่น
8. **รายงานเงินสดรับ-จ่าย** – ผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นบุคคลธรรมดา และมีได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เฉพาะผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 ประเภทที่ 5, 6, 7 และ 8 ต้องจัดทำบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่ายเป็นประจำวันโดยมีรายการและข้อความตามทุกกฎหมายกำหนด

เรื่อง 6.1.2 การจัดทำบัญชีพิเศษตามประมวลรัษฎากร

9. **รายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม** – กิจการที่มีรายรับเกิน 1,800,000 บาทต่อปี ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยจัดทำรายงาน 1) รายงานภาษีขาย 2) รายงานภาษีซื้อ 3) รายงานสินค้าและวัตถุดิบ และ 4) รายงานจ่ายอะไหล่ โดยไม่คิดมูลค่า (เฉพาะการขายสินค้าที่รับประกันสินค้าที่ขายเท่านั้น)
10. **รายงานภาษีธุรกิจเฉพาะ** – กิจการที่มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะต้องจัดทำรายงานแสดงรายรับก่อนหักรายจ่ายที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะและรายรับที่ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ โดยจัดทำเป็นรายวันและรวมยอดเมื่อถึงสิ้นเดือนทุกเดือน

เรื่อง 6.1.3 ความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่เสียภาษีและบทกำหนดโทษ

ผู้เสียภาษีจะเลยไม่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีหรือยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไว้ไม่ถูกต้องครบถ้วน ผู้เสียภาษี แบ่งความรับผิดชอบ เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความรับผิดชอบทางแพ่ง

2. ความรับผิดชอบทางอาญา

1. ความรับผิดชอบทางแพ่ง

1.1 เบี้ยปรับ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องเสียเบี้ยปรับเมื่อกระทำความผิดกรณี

- 1) ความผิดเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการ
- 2) ความผิดเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย กรณีผู้จ่ายเงินไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งภาษีไม่ครบถ้วน
- 3) ความผิดเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย กรณีนำส่งเกินกำหนดระยะเวลา
- 4) ความผิดเกี่ยวกับการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 5) ความผิดเกี่ยวกับการออกใบกำกับภาษี
- 6) ผู้ประกอบการจดทะเบียนมิได้เก็บสำเนาใบกำกับภาษีในกรณีภาษีขายไว้
- 7) ผู้ประกอบการจดทะเบียนมิได้เก็บใบกำกับภาษี
- 8) ออกใบกำกับภาษี โดยไม่มีสติกเกอร์ออก
- 9) นำใบกำกับภาษีปลอมมาใช้

1. ความรับผิดชอบทางแพ่ง

1.2 เงินเพิ่ม ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องเสียเงินเพิ่ม ในกรณี

- 1) กรณีไม่ยื่นรายการ หรือไม่ยื่นในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด
- 2) กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนไม่ออกใบกำกับภาษีและมิได้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มได้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้
- 3) กรณีออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้หรือใบลดหนี้ โดยไม่มีสิทธิที่จะออก
- 4) กรณีนำใบกำกับภาษีปลอม ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ในการคำนวณภาษี

2. ความรับผิดทางอาญา

กรณีผู้เสียหายเสียหายไว้ไม่ครบถ้วน หรือไม่ได้ยื่นแบบเสียหายไว้แล้วนั้น อาจจะต้องรับผิดทางอาญา ในกรณี

2.1 กรณีความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือโทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา 90, มาตรา 90/1 มาตรา 85/1 วรรคหนึ่ง หรือสอง มาตรา 58/13 มาตรา 85/15 วรรคหนึ่ง มาตรา 90/2 และ มาตรา 82/18 (2)

2.2 ความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือนหรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา 87 และ มาตรา 87/1, มาตรา 88/3 วรรคหนึ่ง

2.3 กรณีความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนถึง 7 ปีและปรับตั้งแต่ 2,000-200,000 บาท – มาตรา 90/4 มาตรา 86 วรรคสอง มาตรา 86/1 มาตรา 86/3

ตอนที่ 6.2 การบัญชีภาษีเงินได้นิติบุคคล

เรื่อง 6.2.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ฐานภาษีและอัตรา ภาษีเงินได้นิติบุคคล

การจัดเก็บภาษีจาก 4 ฐานภาษี ได้แก่ ฐานกำไรสุทธิ ฐานรายรับก่อนหัก
รายจ่าย ฐานเงินได้ที่จ่ายจากประเทศไทยหรือจ่ายในประเทศไทย และฐานการ
จำหน่ายกำไรไปต่างประเทศ

หลักการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล – หลักถิ่นที่อยู่ และหลักแหล่งเงินได้

ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

1. กิจการที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย
2. กิจการที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ
3. มูลนิธิหรือสมาคมที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ
4. กิจการร่วมมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ผู้ไม่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

1. นิติบุคคลที่ไม่อยู่ในบัญชีมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร –

- 1) กลุ่มเกษตรกรซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- 2) หอการค้า
- 3) สหกรณ์พระนคร

2. ผู้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

- 1) บุคคลตามสัญญาว่าด้วยการเก็บภาษีซ้อนที่รัฐบาลทำได้ หรือจะทำได้ ทั่ว ทั่วโลก กับรัฐบาลต่างประเทศ ปัจจุบันมี 40 ประเทศ
- 2) สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล องค์การ สหประชาชาติ
- 3) มูลนิธิหรือสมาคมที่ รมต. คลัง ประกาศกำหนดให้เป็นองค์กรหรือสถาน สารานุกรมกุศล
- 4) กิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้ปีเตอร์เลียมตาม พรบ. ภาษีเงินได้ปีเตอร์เลียม

ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล

1. **ฐานกำไรสุทธิ** – คำนวณจากกิจการกระทำในรอบระยะเวลาบัญชีหักด้วยค่าใช้จ่ายตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ในมาตรา 65 ทวิ และ มาตรา 65 ตรี ผู้ที่ทำหน้าที่เสียภาษี ได้แก่

- 1) กิจการที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย
- 2) กิจการที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ (มาตรา 66 วรรคสอง และ มาตรา 76 ทวิ)
- 3) กิจการการค้าหรือหากำไรโดยรัฐบาลต่างประเทศ องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ
- 4) กิจการเข้าร่วมมีฐานะเป็นนิติบุคคล

2. **ฐานรายได้ก่อนหักรายจ่ายใดๆ** –

- 1) มูลนิธิ สมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้ และ
- 2) เงินได้จากกิจการขนส่งผ่านประเทศต่าง รวมทั้งในประเทศไทย

ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล

3. ฐานเงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย – กิจการที่ตั้งตามกฎหมายของต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินพึงได้ตาม มาตรา 40(2) (3) (4) (5) หรือ (6) ต้องชำระภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันสิ้น เดือนของเดือนที่จ่ายเงินได้พึงประเมิน
4. ฐานการจำหน่ายเงินกำไรออกไปนอกประเทศไทย – ต้องเสียภาษีเงินได้นิติ บุคคลในอัตราร้อยละ 10 ของเงินกำไร ต้องชำระภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วัน จำหน่าย (มาตรา 70 ทวิ)

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

1. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เรียกเก็บจากฐานกำไรสุทธิ -

1.1 กิจกรรมที่มีทุนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท มีรายได้ในรอบบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาท เสียภาษีในอัตราก้าวหน้า -

1) ไม่เกิน 3 แสนบาทไม่เสียภาษี

2) 300,001-3,000,000 บาทเสียร้อยละ 15 และ

3) เกิน 3 ล้านบาทเสียร้อยละ 20

1.2 กิจกรรมทั่วไปและกิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เสียในอัตราร้อยละ 20

2. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เรียกเก็บจากฐานอื่น

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

2. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เรียกเก็บจากฐานอื่น

2.1 อัตราภาษีสำหรับฐานรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด มี 2 กรณี

1) รายได้จากกิจการขนส่งคนโดยสารหรือขนของระหว่างประเทศ –
คำนวณภาษีในอัตราร้อยละ 3 ของยอดรายได้ก่อนหักรายจ่ายใดๆ

2) รายได้จากมูลนิธิหรือสมาคม – เสียภาษีจากเงินได้พึงประเมินตาม
มาตรา 40(8) ในอัตราร้อยละ 2 และร้อยละ 10 ตามแต่ละลักษณะการดำเนินงาน

3. อัตราภาษีสำหรับเงินได้พึงประเมินที่จ่ายจากหรือจ่ายในประเทศไทย

3.1 อัตราร้อยละ 15 สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(2) (3) (4) (5)
(6)

3.2 อัตราร้อยละ 10 สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(4) (ข)

4. อัตราภาษีสำหรับกำไรที่จำหน่ายออกไปจากประเทศไทย – เสียในอัตราร้อยละ
10 ของกำไรที่ส่งออก

เรื่อง 6.2.2 การคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

เกณฑ์การรับรู้รายได้และรายจ่ายทางภาษี – ตามคำสั่งกรมสรรพากร

- 1. เกณฑ์สิทธิ** – การบันทึกรายได้และรายจ่ายตามสิทธิจะทำให้รายได้และรายจ่ายสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม **เหมาะสำหรับกิจการผลิตและ/หรือจำหน่ายสินค้า**
- 2. เกณฑ์เงินสด** – จะบันทึกรายได้และรายจ่ายต่อเมื่อมีการรับเงินหรือจ่ายเงินสดแล้วเท่านั้น **เหมาะสำหรับธุรกิจให้บริการ**
- 3. เกณฑ์การขายผ่อนชำระ** – เจือจางให้ลูกหนี้ผ่อนชำระราคาสินค้าได้นานเกินกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี และมีลูกหนี้ค้างชำระหรือมีหนี้สูญมากกิจการไม่ควรบันทึกกำไรจากการขายผ่อนเป็นรายได้ทั้งจำนวน บันทึกโดยทยอยนำกำไรขั้นต้นมาเป็นรายได้ตามงวดชำระเงิน

4. เกณฑ์สัญญาระยะยาว – การก่อสร้างสัญญาระยะยาวใช้เวลานานกว่าหนึ่งรอบบัญชี บันทึกได้ 2 วิธี คือ

4.1 บันทึกรายได้เมื่องานตามสัญญาเสร็จ – บันทึกเมื่องานเสร็จ จึงบันทึกรายได้และนำรายจ่ายมาหักเพื่อหากำไร

4.2 บันทึกรายได้ตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ – บันทึกเป็นงวดๆ ตามอัตราส่วนของงานที่เสร็จ นิยมเพราะรายจ่ายสัมพันธ์กับรายได้

5. เกณฑ์เฉลี่ยรายได้ – คำนวณรายได้และรายจ่ายของกิจการที่ประกอบกิจการสนามกอล์ฟ หรือกิจการให้บริการตามสัญญาระยะยาวแก่สมาชิก ให้ใช้**เกณฑ์สิทธิ**

เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษี
ตามมาตรา 65 ทวิ

1. การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา – มาตรา 65 ทวิ (2)

1.1 การหักค่าเสื่อมราคาโดยวิธีทั่วไป – ร้อยละ 5 สูงสุดร้อยละ 100 ตาม
ประเภททรัพย์สิน

1.2 การหักค่าเสื่อมราคาโดยวิธีพิเศษ – จากวิกฤตทางเศรษฐกิจปี 2540
ร้อยละ 5 สูงสุดร้อยละ 40 ตามประเภททรัพย์สิน

2. การตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้นหรือลดลง – ให้ใช้ราคาพึงซื้อทรัพย์สินนั้น
ตามปกติ ห้ามนำราคาที่เพิ่มขึ้นมารวมคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ

3. การโอนทรัพย์สิน – ถ้าให้บริการหรือให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทนหรือต่ำกว่าราคาตลาด เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจในการประเมินตามราคาตลาด

4. การตีราคาสินค้าคงเหลือ – ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณตามราคาทุนหรือราคาตลาดอย่างไหนน้อยกว่า ให้ถือราคานี้เป็นราคาสินค้าคงเหลือยกมาสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีใหม่

5. เงินปันผลหรือส่วนแบ่งกำไร – สำหรับบริษัทที่ตั้งตามกฎหมายไทยให้นำเงินปันผล มาคำนวณเป็นรายได้เพียงกึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้

6. ภาษีขายซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้รับหรือพึงได้รับ และภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีใช้ภาษีตามมาตรา 82/16 ซึ่งได้รับคืนจากการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มไม่ต้องนำมารวมคำนวณเป็นรายได้

รายการที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรทางภาษี (มาตรา 65 ตรี)

1. เงินสำรอง
2. เงินกองทุน
3. รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว
4. ค่ารับรองหรือค่าบริการส่วนที่ไม่เป็นตามเกณฑ์โดยกฎกระทรวง
5. รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน
6. เบี้ยปรับและ/หรือเงินเพิ่มภาษีอากร
7. เงินเดือนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนเฉพาะที่จ่ายเกินสมควร
8. รายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นมาเองโดยไม่มีการจ่ายจริง
9. ผลเสียหายอันอาจได้กลับคืนเนื่องจากการประกันหรือสัญญาคุ้มครองกันใดๆ

รายการที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรทางภาษี (มาตรา 65 ตรี)

10. รายจ่ายซึ่งผู้จ่ายพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ
11. รายจ่ายใดๆ ที่กำหนดจ่ายจากผลกำไรที่ได้เมื่อสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีแล้ว
12. มูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินประเภทรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสาร
13. ค่าเช่าทรัพย์สินประเภทรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน

การบันทึกบัญชีของผู้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

1. การบันทึกบัญชีภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรอบระยะเวลากลางปี –
ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีสำหรับรอบระยะเวลา 6 เดือน
2. การบันทึกบัญชีภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี –
ต้องยื่นให้แล้วเสร็จภายใน 150 วันนับแต่วันรอบระยะเวลาบัญชี

ตอนที่ 6.3 การบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม

เรื่อง 6.3.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ฐานภาษี และอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม – แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1. ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ และประกอบกิจการในราชอาณาจักร

2. การนำเข้า

3. ผู้ที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ

ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 1,800,000 บาทต่อปี มีหน้าที่ต้องทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มกับกรมสรรพากร

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม –

1. ฐานภาษี ตามมาตรา 79

2. ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้า หรือการให้บริการในกิจการเฉพาะอย่าง – ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าโดยการส่งออก และ ฐานภาษีสำหรับการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ

3. ฐานภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้า – ใช้ราคา CIF ของสินค้า + อากรขาเข้า + ภาษีสรรพสามิตตามที่กำหนด + ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน และค่าภาษี + ค่าธรรมเนียมอื่นที่กำหนดโดย W.S.ก.

4. ฐานภาษีกรณีพิเศษ – เป็นกรณียกเว้นหลักทั่วไป กำหนดให้ถือมูลค่าฐานภาษี เมื่อความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้น

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม –

- 1. อัตราภาษีร้อยละ 7.0** ปกติตามประมวลรัษฎากรกำหนดไว้ ร้อยละ 10 ออก พ.ร.ก. ชั่วคราวเหลือร้อยละ 7.0 (ภาษีมูลค่าเพิ่ม 6.3 + ภาษีท้องถิ่น 0.7)
- 2. อัตราภาษีร้อยละ 0** กิจการมีสิทธิได้รับภาษีซื้อคืนเกี่ยวกับสินค้า หรือ วัตถุดิบที่เข้ามา

เรื่อง 6.3.2 ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

จุดความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม –

จุดที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการมีความรับผิดชอบหรือหน้าที่ในการเรียกเก็บภาษีมาจากผู้ซื้อสินค้าและบริการ ใน 4 กรณี

1. การขายสินค้า
2. การให้บริการ
3. การนำเข้า
4. การขายสินค้าหรือการให้บริการในบางกรณี

1. การขายสินค้า -

1.1 การขายสินค้าทั่วไป – ต้องรับผิดชอบเมื่อ

- 1) โอนกรรมสิทธิ์สินค้า หรือ
- 2) ได้รับชำระราคาสินค้า หรือ
- 3) ได้ออกใบกำกับภาษี

1.2 การขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อ – ต้องรับผิดชอบเมื่อ

- 1) ได้รับชำระราคาสินค้า หรือ
- 2) ได้ออกใบกำกับภาษี

1.5 การขายสินค้าที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 และโอนสิทธิ์ในสินค้าให้กับผู้รับโอน - ความรับผิดชอบทั้งหมดเกิดขึ้นเมื่อโอนสิทธิ์สินค้า

1.3 การขายสินค้าโดยมีการตั้งตัวแทนเพื่อขายและได้ส่งมอบสินค้าให้ตัวแทนแล้ว ต้องรับผิดชอบเมื่อ

- 1) ตัวแทนได้โอนกรรมสิทธิ์สินค้าให้แก่ผู้ซื้อ หรือ
- 2) ตัวแทนได้รับชำระราคาสินค้า หรือ
- 3) ตัวแทนได้ออกใบกำกับภาษี หรือ
- 4) ได้มีการนำสินค้าไปใช้ไม่ว่าโดยตัวแทนหรือบุคคลอื่น

1.4 การขายสินค้าโดยการส่งออก – ต้องรับผิดชอบเมื่อ

- 1) มีการชำระอากรขาออก วางหลักประกันอากรขาออก หรือจัดให้มีผู้ค้ำประกันอากรขาออก
- 2) นำสินค้าเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก
- 3) สินค้าอยู่ในคลังสินค้าทัณฑ์บนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

2. การให้บริการ –

2.1 การให้บริการทั่วไป – ต้องรับผิดชอบเมื่อ

1) ได้ออกใบกำกับภาษี หรือ

2) ได้ใช้บริการไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลอื่น

2.2 การให้บริการตามสัญญาที่กำหนดค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำ
– ต้องรับผิดชอบเมื่อ

1) ได้ออกใบกำกับภาษี หรือ

2) ได้ใช้บริการไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลอื่น

2.3 การให้บริการที่ทำในต่างประเทศ และได้มีการใช้บริการนั้นใน
ราชอาณาจักร - ต้องรับผิดชอบเมื่อ มีการชำระราคาค่าบริการทั้งหมดหรือ
บางส่วน

2.4 การให้บริการที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 และโอนสิทธิในการ
บริการให้ผู้รับโอน - ภายหลังเมื่อการโอนสิทธิผู้รับโอนสิทธิมีหน้าที่ต้องเสีย
ภาษีมูลค่าเพิ่ม

3. การนำเข้า

3.1 การนำเข้าสินค้าทั่วไป – ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อมีการชำระอากรขาเข้า วางหลักประกันอากรขาเข้า หรือมีผู้ค้ำประกัน ในกรณีที่ไม่ต้องเสียอากรนำเข้า ความรับผิดชอบเกิดขึ้นในวันที่มีการออกใบขนสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

3.2 การนำเข้ากรณีนำสินค้าในราชอาณาจักร - ความรับผิดชอบเกิดขึ้นในวันที่นำสินค้านั้นออกจากเขตอุตสาหกรรมส่งออกโดยมิใช่เพื่อส่งออก

3.3 การนำเข้ากรณีของตกค้าง – ความรับผิดชอบเมื่อ ราชการได้ขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่น เพื่อนำเงินมาชำระค่าภาษี และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3.4 การนำเข้าสินค้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาควัตถุของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดศุลกากร - ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

4. การขายสินค้าหรือการให้บริการในบางกรณี

4.1 การขายกระแสไฟฟ้า น้ำประปา หรือสินค้าที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน – เกิดขึ้นเมื่อ ได้รับชำระราคาสินค้า หรือได้มีการออกใบกำกับภาษีก่อนได้รับชำระราคาสินค้า

4.2 การขายสินค้าที่ไม่มีรูปร่าง - ต้องรับผิดชอบเมื่อ 1) โอนกรรมสิทธิ์สินค้า หรือ 2) ได้ออกใบกำกับภาษี

4.3 การขายสินค้าหรือการให้บริการด้วยเครื่องอัตโนมัติโดยชำระราคาด้วยวิธีการหยอดเงิน เหรียญ บัตร หรือ ด้วยวิธีการในลักษณะทำนองเดียวกัน – ต้องรับผิดชอบเมื่อนำเงิน...ออกจากเครื่องอัตโนมัติ

4.4 การขายสินค้าโดยการชำระราคาด้วยการใช้บัตรเครดิตหรือในลักษณะทำนองเดียวกัน – รับผิดชอบเมื่อ 1) โอนกรรมสิทธิ์สินค้า หรือ 2) เมื่อมีการออกหลักฐานการใช้บัตรเครดิต หรือ 3) ได้ออกใบกำกับภาษี

4.5 การให้บริการโดยการชำระราคาด้วยการใช้บัตรเครดิตหรือในลักษณะทำนองเดียวกัน - รับผิดชอบเมื่อ ออกหลักฐานการใช้บัตรเครดิต เว้นแต่ออกใบกำกับภาษีก่อน

4.6 ในกรณีที่ผู้ประกอบการนำสินค้าไปใช้โดยตนเองหรือบุคคลอื่นโดยมิใช่ประกอบกิจการโดยตรง - รับผิดชอบเมื่อนำไปใช้หรือส่งมอบผู้อื่น เพื่อใช้

4.7 ในกรณีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ - รับผิดชอบเมื่อมีการตรวจสอบ

4.8 ในกรณีที่ผู้ประกอบการมีสินค้าคงเหลือและหรือทรัพย์สินที่ผู้ประกอบการมิได้ใช้ในการประกอบกิจการ - รับผิดชอบเมื่อ เลิกประกอบกิจการ หรือแจ้งเลิกประกอบกิจการ

เรื่อง 6.3.3 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องชำระ = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ

ภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ – ผู้ประกอบการจดทะเบียนชำระภาษีเท่ากับส่วนต่างนั้น

ภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย – มีสิทธิได้ขอคืนภาษีได้ 2 วิธี คือ 1) นำภาษีไปเครดิตในเดือนถัดไป 2) ขอคืนภาษีเป็นเงินสด

ภาษีซื้อที่เครดิตได้

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับภาษีที่นำไปหักออกจากภาษีขายในการคำนวณ ภาษีมูลค่าเพิ่ม สรุปได้ดังนี้

1. เป็นภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องกับกิจการโดยตรงกับการประกอบกิจการที่อยู่ใน ข่ายต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. เป็นภาษีซื้อสำหรับรายจ่ายในการส่งเสริมการขาย
3. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปที่มีรายการครบถ้วนตามที่กฎหมาย กำหนด
4. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีหรือใบเพิ่มหนี้ที่ออกโดยผู้มีสิทธิออกใบกำกับ ภาษีหรือผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
5. ต้องไม่ใช่ภาษีซื้อต้องห้ามที่กฎหมายกำหนดไว้

ภาษีซื้อต้องห้าม

ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือบริการบางกรณี กฎหมายได้กำหนดให้เป็น ภาษีซื้อต้องห้ามซึ่งไม่สามารถนำมาหักออกจากภาษีขายในการคำนวณ ภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. กรณีไม่มีใบกำกับภาษีหรือมีใบกำกับภาษี แต่ไม่อาจแสดงใบกำกับภาษีได้
2. ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ มีรายการไม่ครบถ้วนตาม มาตรา 86/4 แห่ง ประมวลรัษฎากร
3. ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการของผู้ประกอบการ
4. ภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายเพื่อการรับรอง ค่าสิ่งของ
5. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีที่ออกโดยผู้ที่ไม่ได้สิทธิออกใบกำกับภาษี

ภาษีซื้อต้องห้าม

6. ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ เช่า หรือรับโอนรถยนต์นั่ง หรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต
7. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อ
8. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ เป็นสำเนา (copy)

เรื่อง 6.3.4 เอกสารและรายงานการบันทึกบัญชี เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษีมูลค่าเพิ่ม – มี 3 ประเภท

1. ใบกำกับภาษี (Tax Invoice) – เป็นเอกสารที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะต้องออกให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการสำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการทุกครั้ง มี 2 รูปแบบ คือ ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป (มาตรา 86/4) และ ใบกำกับภาษีอย่างย่อ (มาตรา 86/6)
2. ใบเพิ่มหนี้ (Debit Note) – ผู้ประกอบการออกใบกำกับภาษีแล้วมีเหตุการณ์ทำให้ภาษีขายที่คำนวณจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการมีจำนวนเพิ่มขึ้น ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน
3. ใบลดหนี้ (Credit Note) – ผู้ประกอบการออกใบกำกับภาษีแล้วมีเหตุการณ์ทำให้ภาษีขายที่คำนวณจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการมีจำนวนลดลง ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

การจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม

มี 4 ประเภท (มาตรา 87) ดังนี้

1. รายงานภาษีขาย – ต้องลงรายงานการขายสินค้าหรือให้บริการทุกครั้งที่มีการออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ ตามเกณฑ์อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

2. รายงานภาษีซื้อ – ต้องลงรายงานของการจัดเก็บเอกสารที่นำมาลงรายงาน ภาษีซื้อ โดยแยกเป็นรายเดือน เรียงตามลำดับใบกำกับภาษี และให้เลขที่กำกับใบสำคัญเรียงใหม่ทางด้านบนขวาของใบสำคัญนั้นๆ

3. รายงานสินค้าและวัตถุดิบ – ต้องลงภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับมาหรือจ่ายไปซึ่งสินค้าและวัตถุดิบ

4. รายงานการจ่ายอะไหล่โดยไม่คิดมูลค่า - ขายสินค้าโดยมีการรับประกันสินค้าที่ขายหรือบริการซ่อมสินค้าที่ขายจะต้องจัดทำรายงานการจ่ายอะไหล่โดยไม่คิดมูลค่าแยกจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ

การบันทึกบัญชีมูลค่าเพิ่ม

1. **การขายสินค้า** – ผู้ขายสินค้า มีสิทธิ์เรียกเก็บภาษีขายจากผู้ซื้อ ผู้ขายมีหน้าที่ออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อ
2. **การให้ส่วนลด** – ส่วนลดที่กฎหมายภาษีอากรยอมให้หัก เป็น ส่วนลดการค้า กิจการจะบันทึกราคาสุทธิหลังหักส่วนลดแล้วเป็นรายการขายสินค้า
3. **การให้บริการ** - ความรับผิดชอบในการเสียภาษีจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระราคา

ตอนที่ 6.4 การบัญชีภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

เรื่อง 6.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย อาจจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลในรูปใด ห้างหุ้นส่วนสามัญ คณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคลก็ได้

หน้าที่ของผู้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

1. คำนวณและหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย
2. ออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย
3. จัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่ายและการนำส่งเงินภาษี
4. การนำส่งเงินหักภาษี ณ ที่จ่าย

เรื่อง 6.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ประเภทของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย – ตามมาตรา 50 แห่งประมวลรัษฎากร และตามมาตรา 3 เตรส
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย – ตามมาตรา 69 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร และตามมาตรา 3 เตรส

เรื่อง 6.4.2 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายกรณีจ่ายค่าจ้าง แรงงาน และการรับทำงานให้

ประเภทของเงินได้พึงประเมินที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย

บุคคลธรรมดาที่ได้รับเงินได้พึงประเมิน

1. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากการจ้าง
แรงงาน
2. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือ
ตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้

เรื่อง 6.4.3 การบันทึกบัญชีภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

การบันทึกบัญชีภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ผู้ทำหน้าที่จ่ายเงินได้พึงประเมินหากเงินได้อยู่ในข่ายที่จะต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย

ผู้จ่ายเงินต้องทำหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ขณะที่จ่ายเงินให้แก่ผู้รับ รวมทั้งมีหน้าที่ในการนำส่งภาษีที่ตนหักไว้ด้วยแบบแสดงรายการ โดยมีการกำหนดเวลาในการนำส่งภาษีให้กรมสรรพากรภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป